

СИЛАБУС
з дисципліни «Антикризове управління»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 24 годин - лекції, 24 годин – практичні заняття, 42 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу - Дудник Олена Василівна, к.е.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту. <http://new.khntusg.com.ua/staff/dudnik-olena-vasilivna>

ОПИС КУРСУ

Пререквізити. Базові знання з дисциплін: «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Стратегія підприємства», «Фінанси підприємства», «Стратегічний аналіз», «Проектний менеджмент».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Інфраструктура аграрного ринку», «Бізнес - планування», «Операційний менеджмент», «Методи прийняття управлінських рішень».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Антикризове управління» **буде корисна** майбутнім висококваліфікованим фахівцям для набуття знань, що дозволять їм ефективно ознайомитись з цілісною за своїм змістом та логічною за послідовністю подання моделлю організації ризик-менеджменту на організаційному рівні. З'ясувати місце та роль підсистеми ризик-менеджменту в системі стратегічного та оперативного управління, а також розглянути її зміст та особливості функціонування на різних етапах життєвого циклу організації.

Сьогодні проблематика управління ризиками все далі частіше перестає розглядатися на рівні вузькопрофільного напрямку професійної діяльності менеджера та стає об'єктом безпосередньої уваги суб'єктів управлінської діяльності незалежно від рівня їх організаційної ієрархії. Така значущість ризик-менеджменту у межах загальної системи управління організацією пов'язана з докорінною зміною акцентів у визначенні об'єктів управлінського впливу, адже сприйняття феномену ризику, виключно через призму негативних наслідків його розвитку, не лише викривлює зміст відповідної категорії, а й стає причиною втрати конкурентних переваг організацією.

Висока імовірність виникнення і розвитку кризи в процесі діяльності будь-якого підприємства зумовлює необхідність здійснення спеціалізованого ризик-менеджменту, який спрямоване на мінімізацію впливу ризику та подолання кризових явищ, базуючись на системному, ситуаційному та процесному підходах.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- спеціалізований понятійно-категорійний апарат щодо обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків, набутий у процесі навчання та професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;

- основні принципи та підходи до обґрунтування управлінських рішень на основі використання сучасних економіко-математичних методів моделювання і оцінювання ризиків в різних умовах функціонування (визначеність, невизначеність, ризик).

вміти:

- приймати управлінські рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів до прогнозування і оцінювання основних ризиків, що впливають на результат підприємницької діяльності;

- розв'язувати складні задачі і проблеми управління на основі обґрунтованого вибору економіко-математичних методів розроблення управлінських рішень,

використовуючи комп'ютерну техніку та сучасні програмні засоби з метою ідентифікації, оцінки та аналізу ризиків, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни є формування у студентів системи компетентностей, які необхідні для обґрунтування управлінських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику у сучасних умовах трансформаційних перетворень. Вивчення теоретичних і методичних основ процесу прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Предметом є закономірності планування, створення та ефективного управління підприємствами та організаціями в умовах виникнення ризику діяльності.

Завдання курсу - формування у студентів компетентностей щодо системи знань з теоретично-методичних основ розроблення та прийняття управлінських рішень; компетентностей щодо системи навичок застосування основних принципів обґрунтування різних видів управлінських рішень; здатності до опанування практичними економіко-математичними методами щодо розробки та прийняття управлінських рішень в умовах визначеності, невизначеності та ризику; здатності до оцінки ефективності прийнятих управлінських рішень

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення; Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Результати навчання:

1. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
2. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
3. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
4. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
5. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Структура курсу

Змістовний модуль 1. «Теоретичні основи антикризового управління»

Лекції:

Тема 1. Ризик і підприємництво.

Тема 2. Сутність та принципи концепції антикризового управління

Тема 3. Еволюція світового антикризового управління

Тема 4. Прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності.

Тема 5. Визначення чутливості інвестиційних проектів.

Тема 6. Механізм державного антикризового регулювання.

Практичні заняття:

Тема 1. Сутність і причини виникнення кризової ситуації.

Тема 2. Особливості ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 3. Розрахувати ризик у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 4. Оцінка ефективності інвестиційного проекту (NPV).

Змістовний модуль 2. «Методологія ризик-менеджменту»

Лекції:

Тема 7 Програма управління ризиками на підприємстві.

Тема 8 Ризик-менеджмент і облік та аудит : сфери перетинання.

Тема 9. Фінансовий ризик-менеджмент.

Тема 10. Методи та організація моніторингу в антикризовому управлінні

Тема 11. Технології здійснення антикризового управління.

Тема 12. Основні фактори антикризового управління.

Практичні заняття:

Тема 5.Управління ризиком

Тема 6.Визначення ризику статистичним методом

Тема 7.Визначення фінансового ризику

Тема 8. Імітаційне моделювання інвестиційних ризиків.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 50 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 50 % семестрової оцінки

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>